

śrīḥ  
śrīmatē rāmānujāya namaḥ  
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ  
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra  
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyē uttarakāṇḍē  
॥ tryadhikaśatatamaḥ sargaḥ ॥

*This document has been prepared by*

*Sunder Kidāmbi*

*with the blessings of*

*śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan*

*His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam*

śrīḥ  
śrīmatē rāmānujāya namaḥ  
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ  
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra  
parabrahmaṇē namaḥ

## ॥ tryadhikaśatatamaḥ sargaḥ ॥

śrīrāmapārśvē kālasyāgamaṇaṁ samayaṁ kṛtvā tēna saha  
tasya vārtālāpāyōdyamaḥ

kasyacit tvatha kālasya  
rāmē dharmaparē sthitē |  
kālastāpasarūpēṇa  
rājadvāramupāgamat ॥ 7.103.1 ॥

sō'bravīlakṣmaṇaṁ vākyam  
dhṛtimantaṁ yaśasvinam |  
māṇ nivēdaya rāmāya  
samprāptaṁ kāryagauravāt ॥ 7.103.2 ॥

dūtō hyatibalasyāhaṇ  
maharṣēramitaujasah |  
rāmaṇ didṛkṣurāyātaḥ  
kāryēṇa hi mahābala ॥ 7.103.3 ॥

tasya tad vacanaṁ śrutvā  
saumitristvarayānvitaḥ |

nyavēdayata rāmāya

tāpasam taṁ samāgatam || 7.103.4 ||

jayasva rājadharmēṇa

ubhau lōkau mahādyutē |

dūtastvām draṣṭumāyāta -

stapasā bhāskaraprabhaḥ || 7.103.5 ||

tad vākyaṁ lakṣmaṇōktaṁ vai

śrutvā rāma uvāca ha |

pravēśyatām munistāta

mahaujāstasya vākyaadhṛk || 7.103.6 ||

saumitristu tathētyuktvā

prāvēśayata taṁ munim |

jvalantamēva tējōbhiḥ

pradahantamivāmśubhiḥ || 7.103.7 ||

sō'bhigamya raghuśrēṣṭhaṁ

dīpyamānaṁ svatējasā |

ṛṣirmadhurayā vācā

vardhasvētyāha rāghavam || 7.103.8 ||

tasmai rāmō mahātējāḥ

pūjāmarghyapurōgamām |

dadau kuśalamavyagraṁ

praṣṭuṁ caivōpacakramē || 7.103.9 ||

prṣṭaśca kuśalaṁ tēna

rāmēṇa vadatām varaḥ |

āsanē kāñcanē divyē  
niṣasāda mahāyaśāḥ || 7.103.10 ||

tamuvāca tatō rāmaḥ  
svāgataṃ tē mahāmatē |  
prāpayāsyā ca vākyāni  
yatō dūtastvamāgataḥ || 7.103.11 ||

cōditō rājasimhēna  
munirvākyamabhāṣata |  
dvandvē hyētat pravaktavyaṃ  
hitaṃ vai yadyavēkṣasē || 7.103.12 ||

yaḥ śṛṇōti nirīkṣēd vā  
sa vadhyō bhavitā tava |  
bhavēd vai munimukhyasya  
vacanaṃ yadyavēkṣasē || 7.103.13 ||

tathēti ca pratijñāya  
rāmō lakṣmaṇamabravīt |  
dvāri tiṣṭha mahābāhō  
pratihāraṃ visarjaya || 7.103.14 ||

sa mē vadhyaḥ khalu bhavēd  
vācaṃ dvandvasamīritām |  
ṛṣērmama ca saumitrē  
paśyēd vā śṛṇuyācca yaḥ || 7.103.15 ||

tatō nikṣipyā kākutsthō  
lakṣmaṇaṃ dvāri saṅgraham |

tamuvāca munē vākyam

kathayasvēti rāghavaḥ || 7.103.16 ||

tat tē manīṣitaṁ vākyam

yēna vāsi samāhitaḥ |

kathayasvāviśaṅkastvam

mamāpi hṛdi vartatē || 7.103.17 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmīkīyē ādikāvyē

uttarakāṇḍē tryadhikaśatatamaḥ sargaḥ ||